

Söndagen efter Nyårsdagen

Joh. 1: 29-34

*Dagen därefter såg Johannes Jesus komma till honom och sade:
Se, Guds Lamm, som borttager världens synd o. s. v.*

Detta är en alldeles förträfflig och äkta evangelisk text, emedan den i starka och tydliga ord säger oss de förnämsta stycken, som höra till Kristi sanna kännedom. Och ju längre en kristen lever i Andens skola, desto mer skall han börja inse den djupa sanningen och hemligheten av de ord, Herren Jesus talade till sin Fader uti sin sista för lärjungarna hörbara bön om natten då han gick till sitt avgörande försoningslidande: »*Detta är det eviga livet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den du har sänt, Jesus Kristus*» (Joh. 17: 3). Så sant intet annat namn under himmelen är människor givet, i vilket vi skola bliva frälsta, utom Jesu Kristi namn, så är allting förgäves, vad helst vi göra, förstå, veta och tro efter allt Guds ord, om vi ock kunde hela den heliga skrift utantill och hölle varje ord för gudomlig sanning, om vi ock under allvarlig kamp och bön dag och natt pinade oss till döds med ansträngningar att göra Guds vilja, döda vårt kött och emotstå all synd - allt detta skall vara förgäves, om vi icke lära känna Kristus på det sätt, som han i detta evangelium framställs. Men må ingen tänka, att om man nu blott uppmärksamt giver akt på orden om Kristus, så kan man därigenom få Kristi sanna kännedom. Nej, här fordras ännu något annat, som också omtalas i vår text, nämligen att vi ock varda döpta med den helige Ande, att vi få det ljuset i evangelium, som endast den helige Ande kan giva, och som han giver åt vem han vill; det fordras, såsom Paulus säger, att »vår Herre Jesu Kristi Gud, härlighetens Fader, giver oss vishets och uppenbarelse Ande i sin kunskap» (Ef. 1:17).

O, Herre Jesus, du Faderns högtlovade Son, vår Frälsare, du osynlige och dock allestädes närvarande, trofaste, allena mäktige givare av alla Andens gåvor, förbarma dig över oss, uppväck oss att besinna, att du är när, under det vi betrakta dessa dyrbara Herrens ord, och kan giva den hungrande själen goda ting och har lovat dem, som begära dig och frukta för ditt ord, allt som hör till liv och gudaktighet. Du som har sagt: »Varest två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem»; du som har sagt: »Vilken ibland eder är den fader, som, om hans son beder honom om ett bröd, giver honom en sten? Eller ock om han beder om en fisk, icke giver han väl honom en orm i stället för en fisk? Eller ock om han beder om ett ägg, icke giver han väl honom en skorpion? Om nu I, som ären onda, förstår att giva edra barn goda gåvor, huru mycket mer skall icke den himmelske Fadern giva den helige Ande åt dem, som bedja honom!» - besegla dessa ord på allas våra hjärtan genom att oförskyllt giva den helige Ande, huru ovärdiga vi än må finnas, att vi måtte begripa, vad bredden och längden och djupet och höjden är och känna Kristi kärlek, som övergår kunskapen!

Men dina domar äro rätta och rättfärdiga, du helgonens konung. Du har ock sagt, att för »visa och kloka» vill du dölja detta och uppenbara det blott för enfaldiga, för dem, som känna sig fåkunniga och stadda i mörker. Vi veta ju, att genom det ordet om dig skola våra själar få antingen en livslukt till liv eller ock en dödslukt till död, en förblindelsens och förstockelsens ande. Var oss nådig och giv oss ditt goda, fastän vi förtjäna blott det onda.

Likasom den gamla texten på denna dag (Matt. 3:13–17) visar oss den text, som nu ligger framför oss, huru Herren Gud börjar att uppenbara sin Son för världen. Uti den gamla texten sågo vi, huru Herren Jesus lät sig döpas av Johannes i Jordan, och huru därvid tvenne stora, underbara tecken från himmelen kommo och uppenbarade, att Jesus, som nu lät sig döpas med bättringens döpelse och därmed påtog sig att avbetala världens synder, var den sanne Gudens evige Son. Om det första tecknet säges i v. 16: »Och se, då vart himmelen öppnad, och han såg Guds Ande nedfara såsom en duva och komma över honom», varom Fadern hade sagt: »Den över vilken du får se Anden nedfara och förbli, han är den, som döper med den helige Ande.» Om det andra tecknet säges, v. 17, i samma gamla text: »Och se, en röst från himmelen sade: Denne är min älskade Son, i vilken jag har ett gott behag.»

I följd av allt detta säger Johannes i vår nuvarande text (v. 34): »Och jag har sett och vittnat, *att denne är Guds Son.*» Detta är nu det första stycket av Kristi sanna kännedom, vilket ock är alldeles nödvändigt för våra syndbelastade och nedtryckta samvetens fulla tröst, nämligen att han, som enligt v. 29 är Guds Lamm samt bär och borttager världens synd, är *Guds evige Son*, är densamme, som i tidens begynnelse »var hos Fadern» såsom det skapande Ordet och frambragte världarna, så att »honom förutan är intet gjort, som är gjort». Vid denna förkunnelse borde vi visserligen vakna upp ifrån vår andliga slummer och med salig förundran och häpnad utropa: O, då vill jag icke veta mer; har den allsmäktige Skaparen kommit i vår släkt och blivit kött för att vara ett offerlamm för våra synder, då är det nog, evigt nog, då försvinner jag med alla mina synder för det omätliga försoningsvärdet, då är han ock mäktig att hjälpa allting och göra allt, som behöves till min frälsning. Då vill jag icke förakta hans ord, utan höra, vad han säger: *Sann Gud och frälsare är ingen utom mig.* Du högtlovade Guds Son, även jag är en av världen, som du kom att frälsa, giv då även mig din Andes ljus till din saliggörande kännedom!

Till Kristi sanna kännedom hör visserligen, såsom redan är sagt, även detta, som Johannes och de tvenne tecknen från himmelen vittnade, nämligen att Jesus var Guds Son. Dock må var och en vakta sig för den falska trösten och meningen, vilken så många hysa, att när de blott tro, att Jesus är Guds Son, de ock hava den saliggörande tron. O nej, många tro fullt och fast, att Jesus var den sanne Guden och Skaparen, uppenbarad i människonatur, varför de ock vörda alla hans ord såsom Guds egna, ja, de intagas och livas av den oändliga skönheten i alla hans tankar, ord och gärningar, hans vishet och helighet, så att de ock, därav livade, älska, tjäna och bekänna honom och på detta sätt tillhöra hans rikes bröllop här på jorden men skola dock enligt hans egna ord till slut bliva kastade i mörkret utanför. Detta är för många nog svårt att förstå och tro, men Herren Jesus har själv uttryckligen sagt det (Matt. 22:11-14; 7: 22, 23; Luk. 13: 24-28; Upp. 2: 2-5).

I det första av dessa bibelställen säger Kristus, att himmelriket var likt ett konungsligt bröllop, till vilket gästerna bjödos genom utskickade tjänare, varvid de flesta av dem, som bjödos, försakade kallelsen och gingo bort, den ene till sitt jordagods, den andre till sin köpenskap. Detta kan således icke vara en bild till den stora blandade hopen av alla döpta, ty för delaktigheten i den yttre blandade församlingen utgör det jordiska sinnet intet hinder. Den yttre församlingen kan man tillhöra, om man är än så världslig och beständigt bortskjuter nådens kallelse. Kristus åsyftar således här den hopen, som samlas omkring hans evangelium genom nådens kallelse på deras hjärtan, genom de utskickade sändebuden, evangeliets förkunnare, och säger, att det likväl i deras hop, som äntligen så hörsammat kallelsen, att de nu utgöra en församling av gäster vid evangeliets bröllop, finnas sådana, vilka icke hava bröllopskläder och därför kastas i mörkret utanför. Vad är det annat, än vad vi ännu alltid se, att ibland den troende hopen finnas även sådana, som icke hava någon erfarenhet av lagens förkrossande verk, varigenom deras egen rättfärdighetsklädnad blivit dem berövad, så att de tvungits att svepa sig i Kristi rättfärdighets bröllopskläder eller fly till reningen i Lammets blod? Ty att sådant betecknas med bröllopskläder, se vi nog uttryckligt sagt i Upp. 19: 8 och 7:14.

Men att sådana själar förena sig omkring Kristi evangelium, vilka icke drivas därtill av syndens nöd, huru sker det annat än så, att de blivit övertygade, att Jesus var Guds Son, varför de höra och vörda hans ord såsom den evige Gudens? Sådana kunna ock då, såsom Kristus betygar, på den yttersta dagen komma ock säga: »Vi hava ätit och druckit inför dig, och du har lärt på våra gator.» Ja, ännu mer: »Herre, Herre, hava vi icke *i ditt namn* profeterat och *i ditt namn* utdrivit onda andar och *i ditt namn* gjort många kraftiga gärningar? Han talar således blott om sådana, som predika och verka endast i Jesu namn och dock få det svaret: »Jag kände eder aldrig, gån bort ifrån mig, I ogärningsmän.»

Så se vi ock i Upp. 2, att ängeln för församlingen i Efesus, en lärare i den första kristna kyrkan, av Johannes tillsatt att sköta de troende i nämnda stad, får det vittnesbördet av Kristus själv: »Jag känner dina gärningar och ditt arbete och ditt tålamod, och att du icke kan fördraga de onda och har provat dem, som säga sig vara apostlar och icke äro det, och har funnit dem vara lögnare. Och du har tålamod och fördragit för *mitt namns*

skull och icke förtröttats. Men jag har det emot dig, att du har övergivit din första kärlek. Kom därför ihåg, varifrån du har fallit, och bättra dig och gör de första gärningarna. Annars kommer jag snart till dig och skall flytta din ljusstake från dess rum, om du icke bättrar dig.» Vad är detta, att den första kärleken nu saknades hos en lärare, som av Kristus själv ägde vittnesbörd om trohet i verksamheten för hans namn, om icke just detsamma, som fattades den mannen i bröllopet, så sant Kristus säger, att den första kärleken uppkommer så, att många synder förlåtas? Läraren i Efesus hade således blivit nöjd med sig och hade tröst nog blott i sitt arbete och sin verksamhet för Kristi skull, så att han icke mer låg vid Jesu fötter såsom synderskan i Luk. 7. Ty där säger Kristus, »att den mycket förlåtes, han älskar mycket». Och icke dess mindre fortfor han med sitt verkande för Kristi sak. Varför då detta? Endast därför, att han var fullt övertygad om sanningen av den kristna tron, att Jesus var Guds Son, och att han lönar dem, som tjäna honom. Till att hava den tron fordras således intet nådens verk i hjärtat.

Liksom de judiska fariséerna hade mycket nit om Gud och lagen och för hans skull framburo många offer av gärningar och böner, så äro ock de kristna fariséerna nitiska att tjäna Kristus för att av honom undfå lönen, emedan de förstå, att han är den sanne Guden, som en gång skall sitta på härlighetens tron att döma allt folk. Och när de nu anse sin andliga verksamhet och sitt allvarliga nit om Kristi tjänst för ett bevis, att de äro av hans sanna lärjungar, så hoppas de ock den eviga saligheten, bliva väl ock genom detta hopp livade i sin tjänst, så att de därigenom hava i sitt arbete en viss lust och kärlek genom hoppet om denna eviga lön. Så mycket kan tron på Kristi gudom medföra, utan att själen i den bättring, som är till Gud, blivit utblottad och avklädd sin egen rättfärdighets klädnad och genom tron iklädd Kristi rättfärdighet.

För att tro, att Jesus var Gud, fordras därför, såsom förut är sagt, intet nådens verk i hjärtat. Nej, var och en, som allenast förstått grunderna för bibelns gudomliga ursprung och sanning, kan alltid genom blotta förnuftet inse, att Jesus var den sanne Guden; ty dels säges detta uttryckligt överallt i nya testamentet, dels kunna de se det av hans gärningar, då de t.ex. läsa om sådana underverk, som ingen annan än Skaparen kunde göra, och som bevitnades av femtusen män på en gång, vilka alla kunnat vederlägga evangelisternas berättelser, om de icke vetat, att det var sant, att de åt av bröden och blevo mätta, då han bespisade dem och började med fem bröd och två fiskar.

Eller de se, att hans lärjungar, vilka före hans död voro så svaga, att den ene föll och förnekade honom och den andre blev en otrogen lärjunge och en förrädare, efter hans död och uppståndelse voro uppfyllda med en sådan visshet om sanningen därav, att de höllo för en stor glädje och ära, när de blevo gisslade för hans skull. Förnuftet kan nog lätt uträkna, att denne Jesus sannerligen var Guds Son, helst när därtill kommer, att varje ord, som han hade förutsagt om judafolkets och det starkt byggda Jerusalems förstörelse, punktligt gått i fullbordan. Vem kan icke då med blotta förnuftet se, att Jesus var den sanne Guden, på samma gång han ock var en sann människa, född av jungfru Maria? Det är således ett ringa ting, att du tror, att Jesus var Guds Son. Den tron kan icke göra dig salig. »Även de onda andarna tro det och bäva», säger aposteln Jakob om tron på Guds tillvaro (Jak. 2:19).

Men sedan vi sett, att det icke är nog till frälsning, om vi även levande och sant tro, att Jesus är Guds Son, utan att vi med denna tro ännu kunna vara andligen döda och sakna den saliggörande tron, gå vi nu att betrakta det språk i vår text, genom vars levande omfattande en arm och nödställd syndare alltid får liv, blir en ny och frälst människa och skall bestämt ärva evigt liv, om han framhärdar i den tron. Detta är det språk, som uttrycker Kristi egentliga verk till vår frälsning. Detta är det språk, Johannes döparen, Kristi förelöpare, som var sänd av Fadern att utvisa Sonen och förkunna hans verk för världen, i helig glädje utropade, när han fick se Jesus komma till honom, nämligen de orden: »Se, Guds Lamm, som borttager världens synd!»

Detta är det stora kärnspråket om Kristi egentliga verk på jorden, ett språk, som väl vore värt, att man vid dess utropande låte ringa i alla klockor; det kärnspråk, som i alla våra tempel sjunges över våra huvuden, när vi böja våra knän vid altaret för att emottaga Jesu lekamen och blod, då man trefaldigt upprepar: »O, Guds Lamm,

som borttager världens synder» o.s.v. Låtom oss väl betrakta varje ord i detta djupa kärnspråk under bön, att Gud måtte öppna allas våra sinnen och förklara för oss dessa orden.

Se! Detta är ett väckelseord, som man brukar, när man vill väcka en stark och livlig uppmärksamhet på något föremål: Se där, eller giv akt! Johannes ville säga, då han visade sina lärjungar på Jesus: Se, där är nu det rätta Guds Lamm, som med alla de levitiska offerlammen varit förebildat och förebådat.

Lammet eller *Gudslammet* som det egentligen heter i grundtexten. Och då Johannes i denna bestämda form talar om Lammet, påminner han visserligen om alla de lamm, som i den föremålande gudstjänsten i Israel varit offrade, bland vilka de märkvärdigaste voro påskalammen, en oräknelig mängd förebilder, då man årligen offrade ett lamm i varje hus i hela folket. Aposteln säger: »Vårt påskalamm är slaktat för oss, nämligen Kristus» (1 Kor. 5: 7). Så säges ock i Ebr. 10: »Lagen, som har skuggan av det tillkommande goda men icke tingens verkliga gestalt, kan aldrig genom samma årliga offer, vilka de beständigt frambära, fullkomna dem, som framträda med dem. Skulle man icke eljest hava upphört att offra, då de offrande, en gång gjorda rena, icke mer hade några synder på sitt samvete? Därför säger han (Kristus) vid sitt inträde i världen (till Fadern): Offer och gåva har du icke velat, men en kropp har du berett åt mig. I brännoffer och syndoffer har du icke behag. Då sade jag: Se, jag kommer, i boken är skrivet om mig, för att göra din vilja, o Gud - och i denna vilja hava vi blivit helgade genom Jesu Kristi kropps offer en gång för alla.»

Men då Johannes här icke blott säger Lammet, utan säger: »Guds Lamm, som borttager eller bär världens synd», synes han särskilt hava åsyftat Jes. 53:e kap., varefter vi återfinna både saken och orden i detta språk. Ty där säges icke blott, att Kristus skulle vara »lik fåret, som föres till slakt, och lik ett lamm, som tiger för dem, som klippa det, och icke upplåta sin mun», utan även att han skulle bära världens synder. Där förekomma de dyra orden: »Vi gingo alla vilse såsom får, var och en såg uppå sin väg, och Herren kastade allas våra synder uppå honom.» Och längre ned i kapitlet (v. 11) säges: »Han skall bära deras synder», vilket förklaras med de orden (v. 5): »Han blev sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid, och genom hans sår blevo vi helade.» Sådant allt uttrycker nu här Johannes med detta korta, rika ord, i det han visar med handen på Jesus och utropar: »Se, Guds Lamm, som borttager världens synd!»

I detta språk finns nu all möjlig hjälp för en arm syndare. Även för den, som lider av otro och tvivel på själva den historiska sanningen av läran om Kristi försoning, kan detta språk bliva till den kraftigaste bevisning, då det påminner om de oräkneliga blodiga offren, som ifrån världens begynnelse enligt Guds förordnande blivit offrade. Tänk då, du som lider av dessa anfågelser, tänk blott på denna världsbekanta företeelse, huru hela den levitiska gudstjänsten under den långa förberedande tiden före Kristus huvudsakligen bestod uti djurs offrande, vilket enligt Skriftens uttryckliga förklaring (Ebr. 10:1) utgjorde en skuggteckning till ett enda dyrt och för Gud gällande försoningsoffer. Själva förnuftet säger oss detsamma som Ebr. 10, att det icke kunde vara dessa offer av oxars och bockars blod och av de oräkneliga påskalammen, som så behagade Gud, utan att detta visserligen endast utgjorde förebilder till något annat, till det i uttryckliga profetiska ord lovade försoningsoffret. Men tänk, när Herren Gud ifrån världens begynnelse så mångfaldigt lovat och förebildat detta offer, då lär det visserligen vara hans allvarliga mening, att endast detta skall behaga honom och gälla för alla våra synder, då lär visserligen det vidlyftiga vittnandet också gälla mer än våra flyktiga känslor och tankar. Hos oss omskifta tankar och känslor i oändlighet.

Än se vi Guds härlighet i allt hans ord, så att vi fröjdas och äro saliga i vår känsla. En annan stund är allt detta borta, och vår själ är omgiven av kvalm och dunkel, av mörker och ovisshet. Men den store Herren Gud är ju evigt orubblig och oombytlig i alla sina råd och tankar. Allra mest böra vi hålla oföränderligt ett sådant hans råd, som han själv med så oräkneliga bilder och ord utlovat och förebådat. Vad finnes i himmelen och på jorden så visst och orubbligt att lita på som detta Guds eget försoningsråd, vilket så mångfaldigt, ja, genom hela den långa röda raden av blodiga offer från världens begynnelse varit förebildat? Och nu kom Johannes, sänd av

Gud och utrustad med alla de tydligaste ord och tecken att vara en härold och utropare av Guds Son, och pekade på honom och sade: Se, där är nu det rätta Guds Lamm, vilket så länge varit oss lovat och förebildat i de många påskalammen och andra lamm, som vi offrat. Där är nu det Lamm, som Jesaja profeten talat om, vilket skulle bära våra synder så tåligt och stilla som ett lamm, som föres till slakt, och icke upplåta sin mun. Där är nu den, om vilken Gud sade: »Med sin kunskap skall min tjänare, den rättfärdige, rättfärdiggöra många, och han skall bära deras synder.» Sådant allt böra vi betänka vid det ordet: »Se, Guds Lamm!»

Som *borttager*. Det heter i gr.-t egentligen *som tager* eller *som bär*. Och när Johannes utropar detta redan vid Jesu första uppträdande i Israel och icke vid hans försoningsdöd på korset, så kan det lika rätt heta, som *tager*, nämligen påtager sig världens synder. Ty deras borttagande skedde väl egentligen vid Lammets offerande på korsets träd. Dock är meningen densamma, även om man säger: *Se Guds Lamm, som borttager världens synd!* Ty då åsyftas därmed: Det är Lammet, som skall i sin död borttaga synderna.

Men undrar någon, om detta nu verkligen skett, när vi ännu oupphörligt se, huru synden är kvar i hela världen, och känna den hos oss själva såsom ännu inneboende, så böra vi betänka, att här talas om ett borttagande, som sker genom ett offer. Men genom de förebildande offren betecknades endast skuldens och straffets borttagande eller flyttande från den skyldiga människan till det framförda offerdjuret, vilket ock därför slaktades.

Sådant säger ock Jesaja med de orden: »Herren kastade allas våra synder uppå honom.» Och åter: »Han blev sargad för våra synder och slagen för våra missgärningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid.» Varken i dessa ord eller i offrens förebildande handling ligger någon antydning om syndasmittans borttagande ur den syndiga människan, utan där talas endast om *näpsten* och straffet, och det lades uppå honom. Men, att vi skulle hava frid, säger Jesaja.

Så säger ock Ebreerepisteln, att om offret verkligt borttager synderna, så skola vi icke bära dem på samvetet; ty där säges (10: 2), huru det var ett bevis på, att de levitiska offren icke borttogo synderna, att de, som så offrade, ännu hade dem kvar på samvetet. Till denna samvetets frihet från synderna fordras nu blott, att vi verkligen tro och veta, vad Lammets offer har uträttat. Här blir det således nu fråga om vår tro. Här beror det nu endast på, huruvida vi tro. I Kristi verk felas icke något. Nej, nog har Guds Lamm med sitt offer verkligen borttagit världens synder. Utan om vi ännu själva bära på våra synder och sakna samvetets frid och frihet, så är hela felet, att vi icke tro, vad Gud vittnat om sin Son, nämligen att han kastade allas våra synder uppå honom. Och här skola vi nu se, vad tro är, och även vilken fördömlig synd otron är. Med detta språk för ögonen är tron en så enkel sak som att blott hålla det ordet för sant, att Guds Lamm bär världens synd, eller såsom Jesajas ord lydde, att Herren kastade allas våra synder uppå honom. Vår fulla frihet från syndens skuld och dom inför Gud och vårt samvete beror på en så enkel sanning som denna, att om någon sak tages ifrån sitt rum och lägges på ett annat ställe, så ligger den icke kvar på det förra.

Om dina synder äro lagda på Guds Lamm, så ligga de icke på dig. Har Herren Gud kastat, tillräknat och avstraffat dina synder på Lammet, då stå de icke mer kvar på din räkning. Det är visserligen du, som begått dem och brutit mot Guds lag; men då Herren Gud av stor barmhärtighet tagit dem från dig och kastat dem på Guds Lamm, så skall han sannerligen icke tillräkna dig samma synder. Härom har Luther talat på följande tröstliga sätt: »Herren Gud sade: Jag vet, att dina synder äro dig för tunga att bära, se, jag vill fördenskull lägga dem på mitt Lamm och borttaga dem.

Tro du häruppå, ty när du gör det, så är du fri från synderna. Synden har endast två ställen, där den kan vara: antingen är den hos dig, så att den ligger dig på halsen eller ock är den hos Kristus, Guds Lamm. Om den vilar på dina skuldror, så är du förlorad, men om den vilar på Kristus, så är du fri och blir salig. Välj nu, vilketdera du vill. Att synderna låge kvar på dig, det vore efter lag och rätt, men av nåd äro de kastade på Kristus, Lammet. Eljest om Gud ville gå till rätta med oss, vore det förlorat med oss.»

Fastän vi ock icke vilja med uppsåt förneka detta språks innehåll eller Herrens ord i Jesajas 53:e kap. och betydelsen av de oräkneliga förebildande offren, nämligen att han lagt allas våra synder på sin Son och gjort

honom till ett offerlamm för oss, utan vi höra, läsa och sjunga de dyra orden med all vördnad, så gör ock djävulen och vårt hjärtas otro och mörker, att det förekommer oss i känslan så, som hade vi ännu kvar våra synder. När vi varit olyckliga att mer märkbart synda och förgå oss, tryckas hjärta och samvete under en odräglig börda; vi tycka då, att Gud måste vara vred på oss. Detta erfara alla troende såsom en anfåktning. Att det nu på detta sätt förekommer oss i känslan, det kunna vi väl aldrig på jorden helt undkomma, men denna svaghet i tron tillräknas oss icke till fördömelse, utan står såsom alla andra synder under Guds beständiga förlåtelse, emedan vi ändå efter anden verkligen tro och lita på Kristi försoningsoffer och ogilla vår otro.

Men de människor, som ännu aldrig kommit till denna tro, utan tänka, att de måste själva bära eller frigöra sig från sina synder, och därför beständigt klaga, att deras synder äro för många och svåra, att de skulle kunna förlåtas, att de skulle kunna vara helt fria och hava ett gott samvete - de människorna förneka verkligen med sådan sin otro, att Guds Lamm borttagit världens synd, och uttrycka med denna otro alldeles en sådan tanke, som skulle någon säga: »Jag tror icke, att Guds Lamms blod uträttat mer än oxars och bockars blod.»

Ty att dessa förebildande offer icke borttogo synderna, det bevisades därmed, att de offrande ännu buro sina synder på samvetet (Ebr. 10: 2). När nu även vi, som hört om Kristi dyra blod, om Guds Lamms offer, på samma sätt bära kvar våra synder på samvetet, så uttrycka även vi därmed, att Guds Lamms blod icke borttager synden.

Men att så tala är ju en förskräcklig hädelse. En sådan vederstygglig synd är nu otron, vilken vi likväl ofta hylla såsom en skön dygd, nämligen en ödmjukhet och försiktighet. Här om har ock Johannes sagt: »Den som icke tror Gud, han har gjort honom till en lögnare, emedan han icke har trott det vittnesbörd, vilket Gud givit om sin Son» (1 Joh. 5:10). Gud bevare oss från något sådant! »Jag vet ganska väl», säger åter Luther, »vad jag har för skäl att så ivrigt uppmana därtill, att man rätteligen lär känna Kristus. Ty Kristus är icke en sådan man, som av oss fordrar något av vårt, utan fast mer en försonare, vilken försonar alla syndare i hela världen med Gud.

Därför, om du är en syndare, såsom vi alla i sanning äro, så föreställ dig icke Kristus, såsom den där sitter på regnbågen och är en domare, ty då måste du förskräckas och förtvivla, utan fatta honom i hans rätta bild, så att du ser och känner honom såsom en Guds och jungfru Marias Son, kommen att vara ett försoningslamm för oss. Ty i denna gestalt förskräcker han icke, ännu mindre marterar och plågar han någon, ej heller föraktar han oss, fattiga syndare, och fordrar räkenkap av oss för vår levnad, den vi tillbragt i ondska, utan han är en person, som har borttagit hela världens synder samt genom sig själv korsfäst och utplånat dem.»

Världens synd. Huru skola vi förstå, att Johannes säger, att Guds Lamm borttager *världens* synd? Det lyder alldeles så, som skulle alla människors, även de otrognas, synder vara borttagna av Guds Lamm. Kan väl detta vara meningen? Visserligen kan sådant vara orimligt för vårt förnuft, men nog säger Skriften så. Kristus själv säger: »Så älskade Gud *världen*, att han utgav sin enfödde Son», men tillägger - »på det att var och en, som tror på honom, icke må förgås utan hava evigt liv». Han säger icke därför, att hela världen *har evigt liv*, utan så säger han: »var och en som tror på honom.»

Så säger ock det redan anförda ordet av Jesaja: »Herren kastade allas våra synder uppå honom.» Så säger ock Paulus: »Gud försonade i Kristus *världen* med sig, icke tillräknande dem deras överträdelser, och nedlade hos oss försoningens ord. Vi bedja i Kristi ställe: Låten försona eder med Gud.»

Och allra tydligast säger Johannes, aposteln: »Och han är försoningen för våra synder men icke allenast för våra utan ock *för hela världens*.» Nej, nog hava alla människors alla synder blivit kastade på Guds Lamm och borttagna i Lammets död.

Att tro det blodets värde
Ej gäller inför Gud
För dem, som äro snärde
I syndens band och bud,
Det är, ehur' det klingar,
Tvärt mot den helga skrift
Och själen mordiskt tvingar
Likt finaste förgift.

Visst gäller det för alla
Inför Guds helga tron.
Dess värde kan ej falla,
Nej, innebär pardon
För onda och för fromma;
Men den, det ej antar,
Vill ej till bröllop komma,
Fastän han bjuden var.

Att nåden oss förvärva,
Se, det har Jesus gjort,
Samt rättighet att ärva
Och öppnat livets port
För hela mänskosläktet,
Se, det är redan gjort;
Ja, han har krossat häktet,
Som visst är mer än stort.

Men vad som nu bör göras,
Är taga nåden an
Och nu sig låta föras
Som bruden till sin man,
Att sig hans rätt ikläda,
Fast fattig och ovärd,
I tron till arvet träda,
Av nåd därtill beskärd.

Sker detta eller icke,
Är nåden given dock;
Om vi oss därtill skicke,
Så få vi gåvan ock.
Men om vi den förskjuta,
Är gåvan likväl till;
Vill du ej livet njuta,
Så dö då, som du vill.

Då Gud i sin egen stora barmhärtighet varkunnade sig över det fallna mänskosläktet och utgav sin enfödde älsklige Son till ett försoningslamm, så gav han därmed ett offer, som rikligen och överflödande uppväger alla människors alla synder, vilka alla i detta dyra offers död försonades och avplanades. Gud försonade i Kristus världen med sig, *i det han icke tillräknade dem synderna*, så sant och allvarligt voro de lagda på offerlammet,

varför ock Kristus måste lida såsom en syndare för alla syndare och kunde nu på intet sätt undskylla eller försvara sig, utan emottog stilla och tåligt allt, vad Guds rättvisa pålade honom, såsom ett får, som föres till slakt, och såsom ett lamm, som tiger för dem, som klippa det, och icke upplåter sin mun. Då han av Guds nåd skulle smaka döden för alla, så vann han nu ock för alla en evig förlossning, en evigt gällande försoning för allt vad människa heter. »Vi hålla så före», säger aposteln, »att en har dött för alla, och därför hava alla dött» (2 Kor. 5:14). Sedan utskickades försoningens ord med den bjudningen: »Kommen, ty allt är nu redo.» »Så gäller det för alla inför Guds helga tron; dess värde kan ej falla, nej, innebär pardon för onda och för fromma. Men den, det ej antar, vill ej till bröllop komma, fastän han bjuden var.»

Så måste det vara, om Kristus skulle medföra en hjälp, som kunde tjäna för alla syndare; ty ingen rättfärdig finnes, icke en. »Herren skådar ned från himmelen på människors barn för att se, om det finnes någon förständig, någon, som söker Gud. Men alla hava avvikit.» Därför måste försoningen vara så allmän och gälla för alla, även de värsta syndare, och försoningens budskap måste säga; »Allt är redo, kommen till bröllopet»; blott kommen! Och de, som komma, bliva icke för någon ovärdighet bortkastade, såsom även Kristus säger: »Den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut.» Men den, som föraktar denna nåd och denna bjudning, blir med rätta dömd, icke för synderna mot lagen, ty dessa äro fullkomligt avstraffade på Guds Lamm, utan därför att han föraktar Guds Lamm och denna nådefulla bjudning.

Se nu här, vem helst du är, här finnes råd och hjälp, om du endast vill hörsamma bjudningen, hylla Sonen och återkomma i hans förbarmande famn ifrån dina villovägar. Du, som kanske i många år allt ifrån din ungdom strävat och kämpat att emotså dina syndiga begärelser och vara för Gud ren och obefläckad, trogen och lydig framför tusende andra, men ännu suckar under domen och medvetandet, att du icke är fullkomlig, känner, att du icke ännu kan rätteligen tackas Gud: Se, *Guds Lamm!* Se, stanna och märk nu, varest felet ligger. Märk och tro, att du är blind. Du far efter att upprätta din egen rättfärdighet; du vill icke låta domen gå över allt vad i dig är, även över all din fromhet, och giva Guds Lamm äran, att det allena bär världens synder, att Kristus breder sin rättfärdighet över allting, både dina synder och goda gärningar, när du blott kommer till honom, ogillar och förbannar din otro. Ty »Gud har inneslutit allt under otro, på det att han skulle förbarma sig över alla».

Om du än vore mycket frommare, än du någonsin varit, så är du fördömd i dig själv. »På det att Gud måtte själv vara rättfärdig och göra den rättfärdig, som är av Jesu tro.» Vill du icke böja dig för detta Guds råd och erkänna, att Guds Lamms blod väger tusenfaldigt mer än alla dina synder och borttager dem alla, då aktar du förbundets blod för orent (Ebr. 10: 29) och talar i ditt hjärta så, som gällde Guds dyra Lamms blod icke mer än oxars och bockars blod. Se, *Guds Lamm, som borttager världens synd*, och tro visst, att du är en av världen, vem helst du är, och hurudan du varit. Bed Gud om trons dyra gåva, att du må bliva enfaldig och evangelium lydig, vilket bjuder oss att tro, bjuder oss att tro blott på Guds Lamm.

Allt, vad du gör eller är eller någonsin ville och kunde vara, heter dock icke Guds Lamm. Och du kan aldrig varda viss, att detta bästa, som du tänkte göra, kan behaga Fadern; men däremot kan du vara alldeles viss, att detta Guds Lamm behagar honom, då det är hans eget offer, det han själv utvalt till våra synders försoning. Ingenting är så säkert, som att det behagar Gud, vilket han själv utgivit till vårt försoningslamm. Då Gud får vad han själv velat hava och förordnat till försoning, måste han väl vara nöjd.

Du som menar, att allt detta är sant, men ändock är i ditt samvete bunden av någon viss synd och tänker: Om blott icke *den* synden vore, *den* vanmakten och vanarten, som jag för min del drages med, så skulle jag kunna tro och prisa Lammets; men just i min belägenhet och med min synd måste jag bäva och förtvivla: Se, *Guds Lamm, som borttager världens synd*. Där nämnes ingen viss synd, utan *världens synd*. Här är ett uttryck, som omfattar alla möjliga synder, vilka i världen kunna förekomma, även om du har begått samma synd som David, vilken tog sin grannes hustru och med mordisk list undanröjde mannen och likväl, så snart han bekände sina synder, fick det ordet: »Så har ock Herren tillgivit dig din synd; du skall icke dö.» Eller om du begått den synden,

som fariséen Saulus, vilken för omkring, fångslade och dräpte Jesu trogna vänner och likväl fick barmhärtighet, hög nåd och apostlaämbete. Eller om du begått samma synd som Petrus, vilken efter mycken åtnjuten nåd av Herren Jesus uppenbart förnekade sin Herre, talade osanning och svor därpå, att han icke kände »människan», och likväl på påskmorgonen hälsades såsom en broder med de övriga apostlarna. Korteligen: Dina synder må vara vilka och hurudana, huru många eller huru stora de än kunna, hjärtesynder eller gärningssynder, så höra de dock alla under denna titel: »världens synd». Ty det ordet är ett sammanfattande uttryck av allt, som kan nämnas eller tänkas som synd. Se *Guds Lamm, som borttager världens synd*.

Akta dig att förringa eller inskränka värdet av detta Lammets blod, ty det är oändligt och omätligt, vilket du måste förstå, om du besinnar, vem personen är, att han är Guds Son. – Och du, som känner och vördar även alla dessa sanningar, men håller det såsom ett helgedomsrån att omfatta Guds Lamms förtjänst, så länge du ser dig själv död och vanmäktig och i saknad av alla Andens krafter, du, som menar dig tro allt Kristi evangelium, men dock icke fått den helige Ande med dess frukter, kärlek, fröjd, frid, lust och kraft att bekänna och prisa Gud, såsom du ser andra kristna hava, du, som måste ännu sjunga på den klagovisan:

Jesus, andra prisa dig, om din kärlek sjunga;
Men när jag tillreder mig, bunden är min tunga.

Se, *Guds Lamm, som borttager världens synd!* Även den svåra synden och vanmakten, att du icke älskar, prisar och bekänner Kristus, icke heller kan det utan är en andlig dumhet, död och vanmäktig, även den synden var kastad på Guds Lamm, på det vi skulle hava frid, och genom hans sår blevo vi helade. Att andra skröpliga människor alldeles med samma natur som du, förut bundna av människofrukten och människobehagsamhet, likväl nu finnas brinnande i anden, fulla av kärlek och av tack och lov över Kristus och nitälskande för allas välfärd, så att denna brinnande ande övervinna deras naturliga tröghet, kallsinnighet och människofrukten, det kommer endast därav, att de tro, att *Guds Lamm gjort allting för dem*, att Guds Lamms offer gäller för alla deras brister; de hava fäst sina ögon vid Guds Lamm och därmed funnit så mycket, så stora och härliga ting av Guds barmhärtighet och kärlek, att de själva med alla sina brister försvinna för storheten och tillräckligheten av Guds Lamm, då du däremot med all din tro på sanningen går och ser på dig själv och väntar först på Andens kraft och kärlek, innan du skall tillägna dig all denna nåd. Du tänker så: Nog är det allt väl och riktigt, vad Kristus gjort; det är blott hos mig det fattas. Och så vänder du ögat bort från vad Kristus gjort, och ser blott på dig själv, din egen död och vanmakt, och tänker, att du skall först genom den helige Ande få krafter att bli en sann och levande kristen, innan du får tillägna dig hela frukten av Kristi offer. Men på det sättet kan du omöjligen få Guds Ande.

Sant är, att felet är hos dig, men det felet är så stort, en sådan dödhets och vanmakt, som du evinnerligen aldrig kan häva, om du ock kämpade dig till döds därmed. Det är ett fel, en dödhets och vanmakt, som aldrig kan hävas, förrän du först kommer att se på Guds Lamm och glömma dig själv. All bättringskamp och bön om den helige Ande äro idel fåfänga och fruktlösa ting, till dess du kommer till Guds Lamm och funnit i Lammets förtjänst så mycket, att du glömmet dig själv med alla dina strävanden och uselheter, och genom tron blivit så förenad med Kristus, att du kan säga med Paulus: »Jag har genom lagen bortdött från lagen för att leva för Gud; jag är korsfäst med Kristus, och jag lever icke mera jag, utan Kristus lever i mig; och det jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig» (Gal. 2:19, 20). Har du fått denna syn på Guds Lamm, den tillägnande tron och föreningen med Kristus, då blir ditt hjärta för första gången rätt varmt och upptänt av den helige Ande.

Detta är hemligheten av de ord, Johannes säger i v. 33 av vår text: »Den som sände mig att döpa med vatten, han sade till mig: Den över vilken du får se Anden nedfara och förbliva, han är den, som döper med den helige Ande.» Vi se här två slags döpselser omtalas. Den ena heter »döpa med vatten»; den andra heter »döpa med den helige Ande». Johannes betecknar här sin egen döpselse såsom en döpselse med vatten men säger på annat ställe

lika uttryckligt: »Jag döper till bättring.» Detta var visst även i det yttre en verklig döpelse i vatten uti Jordans flod; men hela Johannes kallelse och ämbete var att både med detta yttre tecken och med sin predikan döpa till bättring, d. ä. försänka människorna i bättringsarbetets nöd och fåfänga strävan för att därigenom bereda Herren väg till deras hjärtan och skaffa åt Herren ett berett folk (Luk. 1:17, 26). Detta bättringsarbete betecknar han här med dopet i vatten, vilket icke giver värme, liv och kraft, utan endast en utvärtes renhet, då däremot Kristus med sin nåd och försmältande kärlek gör människan invärtes varm och ren, själva hjärtat, sinnet och hågen; bättringsarbetet åter gör endast en pinsam nöd och kamp men giver ingen kärlek, ingen värme, ingen lust och kraft. Det heter att döpa med vatten. I detta kalla och utkylande bättringsdop har du hittills legat, så länge du blott sett på dig och din synd och dina fåfänga bemödanden och aldrig fått hjärtats kärlek, lust och kraft, vilket endast den helige Ande verkar - men icke förrän den på allt bättringsarbete förlorade, förtappade syndaren kommer till Jesus och finner uti honom allting.

Först då när jag med sådan tro kom till Jesus och fann i honom Guds Lamm, bärande och tagande på sig *alla* mina synder och *alla* mina brister och såg, att Gud var fullkomligt tillfredsställd genom blodet på hans kors och icke behövde en enda gärning eller segerkraft av mig, utan var alldeles tillfreds och nöjd med mig blott för Lammets skull, då fick jag med detsamma en sådan brinnande ande i mig, en sådan lust och kraft att älska och prisa Lammets, att nu kunde jag icke tåga, och en sådan kärlek även till alla människor, att allt min naturs motstånd måste vika för den upptända varma, brinnande kärleksanden. Så sannades textens ord, att Kristus allena är den, som döper »med den helige Ande och med eld» (Matt. 3:11). Detta hör ock till Kristi sanna kännedom, nämligen att han icke allenast är Guds Son och Guds Lamm, som borttager världens synd, och just mina synder, utan ock, att han är allena den, som giver den helige Ande, och det just då, när hans nåd och försmältande kärlek blir uppenbar för själen.

Sådant säger ock Paulus i Gal. 3: »Detta vill jag allenast veta av eder: Haven I undfått Anden av lagens gärningar eller av trons predikan?» Och åter: »Den som giver eder Anden och verkar krafter bland eder, gör han det genom lagens gärningar eller genom trons predikan?» (v. 2, 5.) Tänk nu, får jag tro sådant om Herren Kristus, att han icke blott är Guds Lamm, som med sin offerdöd borttog alla mina synder, utan ock att han allena skall i min dödsfyllda och vanmakt göra mig varm och levande och döpa med den helige Ande, att således han allena skall göra allting, som behöves till liv och frälsning, både förlåta mina synder och hela alla mina brister (Ps. 103:3) och således i sanning är oss given både till rättfärdighet och till helgelse, då kan jag bliva rätt varm och brinnande i kärlek och lovsägande och av hjärtat sjunga med de saliga i himmelen: »Lammets, som är slaktat, det är värdigt att taga makt och rikedom och visdom och starkhet och pris och ära och lov i evigheters evighet.» Amen.

– C-O Rosenius

© Pietisten 2025

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com